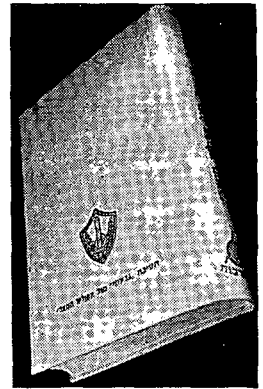

מה חדש בספרי „מערכות“?

הספר „חטיבת גבעתי במלחמת הקוממיות“ תיאר את עלילת הקרבות הראשונים בדרום-יהודה, עד לפלישת צבאות-ערב הסדירים. הכרך „גבעתי — מול הפולש המצרי“ — המופיע עתה, והמשלים את הספר רבי-ההקף — כשמו כן תוכנו: ההאבקות בכוח פולש, מאוד עדיף בהחילה בנשקו ואפשרויותיו; בלימתו ההדרגתית; נסיונות הדיפתו; ולבסוף — ההבקעה מכותרת-הנצחון של גדודי „גבעתי“, קריעת רצועת-החנק המצרית, פתיחת הדרך לנגב, רציפות שטחי המדינה. וחל על כרך זה אשר נאמר על קודמו: „החטיבה התנסחה בקרבות-מגן ובקרבות-תנופה כאחד. אין זה קל להעריך ולומר באיזה מהם מילאה תפקיד רבי-משקל ומכריע יותר במהלך המלחמה — האם בהדיפת אויבים או במעשי כיבוש והדירה. אך באלה כבאלה ליותר אותה הרוח האחת — זו שפיעמה בלב חברה שנפלו והאירה את דרכם של הנותרים בשורות: דרך המסירות והנאמנות הצנועה, החלוצית והחיילית. מסורתה מאירה לדורות החדשים של לוחמי צבא-הגנה-לישראל, המצטרפים מדי פעם אל שורותיו. בכנס ותיקי חטיבת „גבעתי“ שנתקיים בל"ג בעומר ש.ז., ואשר המהיש המהשה נאה את רוח החברות והליכוד ששררה בחטיבה, רב היה ההד להשלמת הספר המקפל בתוכו את עיקרי מעשיה ומאבקה של חטיבת „גבעתי“, על גדודיה ואנשיה.

נהדים

מחשבות שניות על לקחי תפעול הליקופטרים*

הטקטיקה והטכניקה כאחת של הסתערות-אוויר ושל סיוע-אוויר אורגני. בחודשי ינואר-נובמבר 1962 נערכו למעלה מ-25,000 גיחות הליקופטרים לסיוע-קרב. רק 115 מאלה נפגעו באש אויב; רק 9 מ-115 אלה הופלו; ו-5 מהם חולצו ותוקנו.

בקרב אֶפֶבֶאק היו הנפגעים האמריקאיים, והאבידות בהליקופטרים, במידה רבה תוצאת המאמצים העקשניים של האמריקנים להציל את צותו של ההליקופטר אשר נפל באמצע השטח בו נערך האויב. כאשר יסופר הסיפור המלא על קרב זה — אפשר יהיה להתנאות באומץ-לבם ותושייתם של חיילי ארה"ב שהשתתפו בו.

✱

למה — לאיזו עצמה-מספרית של כלי-טיס (וממילא — גם של גייסות-קרקע, המוטסים בהם או חסתייעים בהם) מתכונים, שעה שמדברים על „הפעלה נרחבת של הליקופטרים אמריקניים לעזרת צבא ויאט-נאם“?

בראשית מאי 1963 נשלחה מארה"ב לדרום ויאט-נאם עוד פלוגה, בת 24 כלי-טיס, של הליקופטרים מהירים מונעי-טורבינות (דהיינו — של כלים מדגם „אירוקואז“, HU-1). פלוגה זו („פלוגה נידת-אוויר“ מס' 114) הועברה לשם בתוך מטוסי-הובלה ענקיים. קדמו לה בויאט-נאם 5 פלוגות של הליקופטרי-הובלה (המשמשים ביחוד להסעת גייסות) H-21 „שוני“; טייסת של כלי-הובלה הליקופטריים של ה„מארינס“, H-34 „צ'קטו“; ופלוגה של „הליקופטרי-ליוויי חמושים“ — כלומר, שוב כלי-טיס מדגם „אירוקואז“ הנ"ל. בסיכום מספר הליקופטרים המופעלים עתה על-ידי ארה"ב בויאט-נאם התקרב כבר למאתים כלי-טיס.

* בהמשך ל„בעיות הטקטיקה ההליקופטרית“ (מערכות ק"נ).

בעקבות הפגיעות שנופעה קבוצת הליקופטרים אמריקניים במבצע אחד נגד כוחות התמרדות של הויאט-קונג בדרום ויאט-נאם — הופיע בירחון צבא ארה"ב „ארמי“ הסבר מנומק למה שנתרחש — והתוית קו לעתיד. הרי עיקרי הדברים.

אפתעה — אפילו מודיעין ופיקוד טובים ביותר אין ביכולתם לבטל השפעתה כליל בתחילתה. בזה, כנראה, טמון הסבר חלקי למה שקרה על יד הכפר אֶפֶבֶאק ב-2 בינואר. גדוד חיילים „סדירים“ של הויאט-קונג לא חמק, כרגיל, לג'ונגל כאשר הופיע צבא דרום-ויאט-נאם בהליקופטרים אמריקניים — אלא הסתה בסמוך, וכשהתאימו התנאים ל„רגע ההרג“ — פתח באש. אם היתה זו מפלה לדרום ויאט-נאמיים — רחוק הדבר מנצחון לויאט-קונג. בקרב שהתפתח, דולל גדודו קשות, ולמעלה מ-160 מאנשיו נהרגו; לדרום-ויאט-נאמיים היו 60 הרוגים ו-100 פצועים. שלושה אמריקנים נהרגו ו-12 נפצעו. היו במבצע זה 45 גיחות הליקופטרים — וחמישה הליקופטרים הופלו. ארבעה מהם, כולם מדגם CH-21 („Shawnee“), נושאי-גייסות — חולצו ושוקמו. היחידי שנהרס כליל היה אחד מחמשת כלי UH-1 („Iroquois“), שסיפקו סיוע-אש.

מגירות העתונות ניתן להסיק כי הסיור המוקדם היה לקוי וכי חילה-האוויר הויאט-נאמי לא סייע למבצע. מטוסים-קלים היו כנראה באויר — אך לא התערבו בקרב; אין זה ברור האם הערפל הנמוך, אשר כאילו כיסה את איזור-הנחיתה בשעות הקרב הראשונות, הוא שגרם לכך. אכן, הידיעות הראשונות בעתונות על „מערכת אֶפֶבֶאק“ בישרו שחורות. אופן המקוטע גרם לכך כי הקורא עלול היה להתרשם כי צבא ויאט-נאם נחל תבוסה ניכרת, וכי ההליקופטרים הם „מטרות שאין להחטיאן“ לגבי הרגלים המוסתרים של האויב.

אשר לתפעול הליקופטרים. צבא ארה"ב למד ולומד שם רבות על